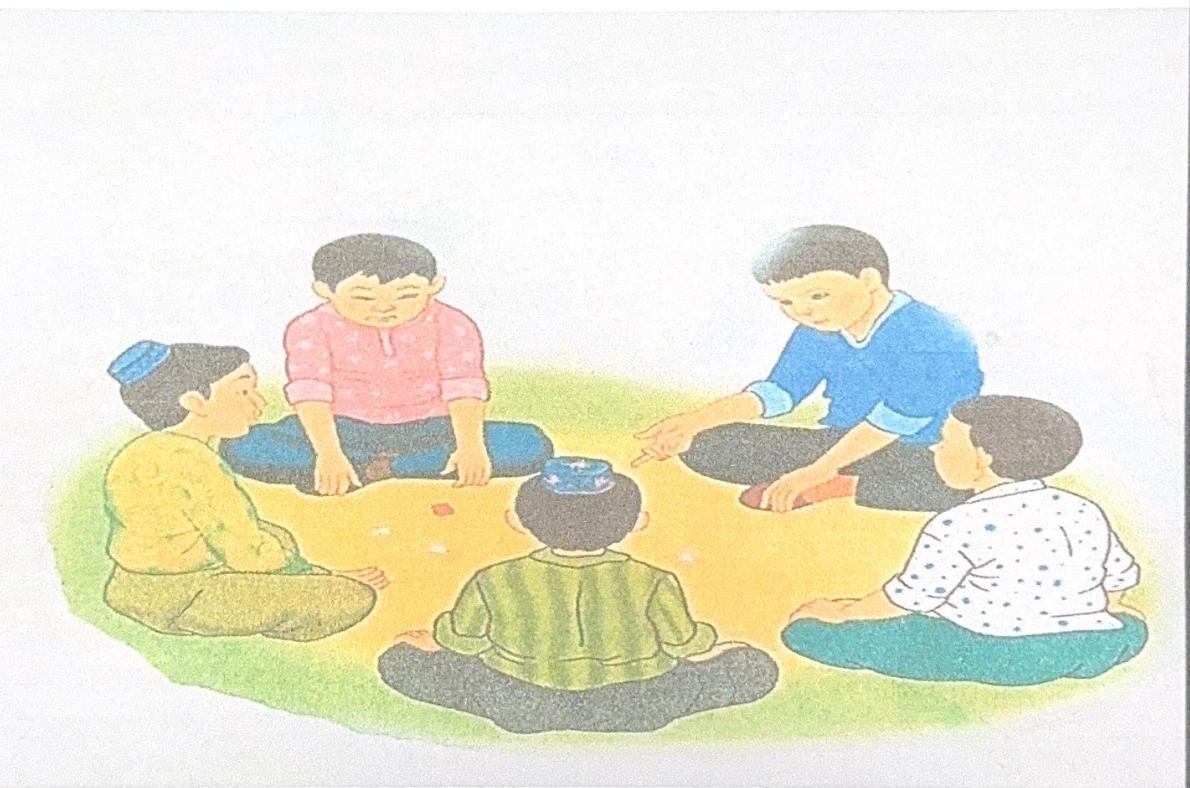

Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы Жуалы ауданының білім болімінің
"Аягүл" бобекжай-балабақасы МКҚК

Бонкіз іштегі
08.10.2023

«Асық ату» Ұлыттық ойындар

Тәрбиеші: Наурызбаева А

2024жыл

«Асық ату» Ұлыттық ойындар

Асық ату-ертеден келе жатқан қазақтың ұлыттық ойындарының бірі. «Мергендік немесе шенбер жасап ату». Ұлыттық ойындар көбінесе әр халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайларына, шаруашылық мүмкіншіліктеріне байланысты қалыптасқан. Қазақ халқының ұлыттық ойындарының көбі табиғи заттармен ойнауга негізделген. Шаруашылығы мал шаруашылығына негізделгендейдіктен қазақ халқының ұлыттық ойындары да осыған икемделген. Әсіресе, қойды көп өсіргендіктен, балалар ойынның көбі кой асығымен байланысты болып келеді. Сондықтан асық ойындары ұлт ойындарының ішіндегі арыдан келе жатқан көнелерінің бірі болып табылады. Асық ойны баланың жастайынан жүйке жүйелерін шындаиды.

Қазақтың ойындары туралы, олардың маңызды жайлы мағлumat беру. Ата-бабамыздың ертеден келе жатқан салт-дәстүрін дәріптеу. Ұлыттық ойындар арқылы балалардың логикалық ойлау, тапқырлық, ептілік, қабілеттерін дамытуға ықпал ету, сөз қорын молайту. Қазақтың ұлыттық ойындары арқылы балаларды тапқырлыққа, шапшаңдыққа, ептілікке баулу, салт-дәстүр арқылы ой – өрісін дамыту. Ойындар арқылы баланы ұлытжылдыққа, елін, жерін сүйюге тәрбиелуеу.

Ойынды жүргізуіші тәрбиеші ойынды бастар алдында «Талапай-ау, талапай, табылды ойын алақай» деп өзі айтады және балалар бірге қайталап, қоржындағы асықтарды отырған балалардың алдына шашады. Балалар жарыса «ханталапай» деп дауыстап, асықтарды таласып бөліп алады. Ойынға он бала қатыса алады. Асықтардың ішінде үлкे ерекше қызыл асық болады. Сол асық қай баланың қолына түссе сол бала ойынды бастайды. Ойынның шарты бойынша ойынды бастаушыны анықтау үшін балалардың сақаларын іреді. Кімнің сақасы бірінші алшы түссе сол бала ойынды бірінші бастайды. Одан әрі қарай ортаға дияметірлі шенбер сыйылады. Шенбердің ішінде ойынға қатысушы балалар санына байланысты асықтар сыйық бойына тізіп қойылады. Ойынды бастаушы бірінші болып өз сақасымен асықтарды құлатуға тырысады. Асықты шиіріп көзден мергендереп асқтарға тигізу керек. Ортада шенберде тігілген асықты көзден мергендереп атып құлатса сол бала тағы асық ату мүмкіндігіне ие болады. Егер де асықтарға тигізе алмаса бір өнерін көрсетеп береді. Балалар өз өнерлері бойынша қазақтың ұлыттық ойындарын айтып бір өнерін көрсетеді. Ойын әрі қарай жалғаса береді. Балалардың қызығушылығы арта түседі.